

Березовий сік

Анатолій Давидов

Оповідання.

Вчора Зоя Павлівна попередила дітей, щоб одяглися по-робочому, бо доведеться ліс лікувати. Дивина! Як людей лікують, всі знають, а ось як ліс... Тому й з нетерпінням чекають Михея Хомича. У лісника, як він каже, слово — золото: прийшов у призначений час. Весело оглянув дітлахів, кожну взуваночку перевірів, а тоді повів у ліс. Біля березового гайка зупинився.

— Хто з вас приходив сюди сік точити?

— Ми з татком були... І ми... І ми...

— Гаразд,— спохмурнів Михай Хомич.— Ходімо тоді до берізок, покажу вам дещо!

Як підійшли ближче, побачили, що багато стовбурів дерев були зволожені: з отворів, кимось пробитих, збігав на землю сік.

— Немовби плачуть! — промовила гірко Зоя Павлівна.

— Зло роблять ті люди, що отак з деревами поводяться,— погладив стовбур берези лісник.— Прокрутять дірку, назбирають соку бляшанку й підуть, а берізка від того силу втрачає, на неї хвороби різні нападають, може навіть всохнути... Ну то що, будемо дерева рятувати?

— Будемо! — за всіх Тарасик озвався.

Михай Хомич повів їх у глибину гайка. Там, на дорозі, діти побачили Воронька, у віз запряженого. Наввипередки побігли до коня. А той теж упізнав їх, заіржав радісно.

На возі стояв ящик із вологою глиною. Поки діти Воронька гладили, лісник розім'яв її і аж тоді покликав помічників, роздав їм по дерев'яній дощечці, а на неї по грудці глини поклав.

— Ходімо!

Біля берези, що найдужче постраждала, показав, як треба дірки та тріщини глиною замазувати.

— Сокомах тільки почався, глина засохне і не випустить із стовбура життєдайну вологу! — пояснив.

Михай Хомич розставив дітей по рядах, і робота закипіла. Леде встигав глину розмішувати, а Зоя Павлівна радила малятам не поспішати, підправляла їх...

Тарасик замазував щілину, що аж до землі тягнулася, а тоді як сахнеться:

— Їжак!

Діти до нього. Справді, з купи торішнього листя вилавив їжак. Обтрисався, а тоді зиркнув на малят, пирхнув сердито й скрутився клубочком. Лише голки увсебіч стримлять. Тарасик пальцем до них доторкнувся — гострі!

— Зое Павлівно, а що як до садочка його взяти? — мало не стрибала од радощів Маринка.— Доглядати його будемо, а як набридне — відпустимо!..

Саме Михай Хомич нагодився. Як почув такі розмови, спохмурнів.

— Їжак не іграшка. Жива істота і дуже лісу потрібна — мишей, слимаків, хробаків знищує... До того ж у їжаків зараз сім'ї утворюються. Ось заберете його звідси, награтесь ним, а він без пари залишиться. Негоже так робити!

Діти мовчки відійшли від їжака, а тут Павлик гукає:

— Джміль!

Сипонули туди, немовби ніколи того джмеля не бачили. Хтось хотів його спіймати, та знову лісник втрутився:

— І його чіпати не треба. Уявляєте, як важко було джмеликові зиму холодну пережити. А тепер він шукає нірку, щоб заснувати там сім'ю.

Ось джмелик знайшов нірку під березою й сховався у ній.

— А знаєте,— сказала Зоя Павлівна,— запам'ятаймо цю місцину, щоб влітку сюди приходити, простежимо, як джмелина сімейка розвиватиметься!

Закінчилася глина, і лісник повів дітей до струмочка руки помити. А тоді покликав їх до високої берези. Діти підійшли до дерева й побачили, що в його стовбур вправлена цівка з бузини. Сік стікав у відро.

— Ось так треба сік точити,— сказав Михій Хомич,— а як закінчиться сокорух, я вийму цівку й заткну отвір корком. Ще й глиною замажу. Од цього дерево не постраждає.

Лісник знайшов склянку, й діти досхочу напилися березового соку. Смачного-пресмачного!